Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 27-го ВЕРЕСНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, SEPTEMBER 27, 1977 No. 211. VOL. LXXXIV.

ПОТРЕБА ОРГАНІЗАЦІЇ І КООРДИНАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ РЕСУРСІВ ТА РІДНЕ ШКІЛЬНИЦТВО, ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО У ВАШІНҐТОНІ БУЛИ ГОЛОВНИМ ПРЕДМЕТОМ УВАГИ І ДЕБАТ КРАЙОВОЇ РАДИ УККА

Ню Йорк. — Рідне шкільництво, включно зі станом і потребами парафіяльних шкіл, необхідність відповідної мобілізації та координації наших фінансових ресурсів та започатковане вже Інформаційне Бюро у Вашінгтоні були головним предметом уваги і дебат під час нарад Крайової Ради Українського Конгресового Комітету Америки, які відбулися тут у власних приміщеннях в пополудневих годинах минулої суботи, 24-го вересня.

Наради відкрив і ними проводив голова Крайової Ради, екзекутивний віцепрезидент УККА Йосип Лисогір, секретарювала, в неприсутності перешкодженого секретаря Ради, ред. Ігора Длябоги, пані Ярослава Рубель. Після відкриття нарад, приявні на заклик адміністраційного директора УККА мгра Івана Базарка вшанували вставанням з місць та хвилиною мовчанки померлого в тому тижні св. п. проф. д-ра Бориса Мартоса, колишнього голови Ради Міністрів Української Народної Республіки та видатного політичного і суспільно-громадського діяча і науковця, похорон якого відбувся саме тієї суботи, та померлих в звітовому часі заслужених діячів і членів керівних органів УККА радника Дмитра Левчука й інж. Івана Шабельського.

Відкриваючи наради, п. Й. Лисогір представив запропонованих Екзекутивою нових членів керівних органів УККА: д-ра Ахіля Хрептовського до Екзекутиви і д-ра П. Моцюка до Крайової Ради від Українського Лікарського Т-ва Північної Америки та д-ра Р. Дражньовського на місце прод. д-ра Е. Жарського до Екзекутиви, а д-ра Р. Трача і п-і д-р Лесю Ткач до Крайової Ради від Шкільної Ради УККА, що Крайова Рада апробувала, вітаючи названих.

Організація і координації капіталу

Дебати на тему преважливої для розвитку української спільноти в ЗСА, справи відповідної організації і координації українських капіталів започаткував короткою доповіддю на цю тему голова новоствореної Крайової Ради УККА дир. О. Плешкевич. Головними тезами доповіді дир. О. Плешкевича була проблема: як зірганізувати і скоординувати розпорошені фінансові засоби, щоб створити з них відповідну фінансову силу. Очевидно, що капітал і гроші це тільки засоби, але ці засоби у нас, на жаль, часто стають самоціллю, гріш опановує людину, а не навпаки. Доповідач в дальшому назвав ряд практичних заходів для переведення такої організації і координації наших фінансових засобів, ілюструючи свої тези практичними прикладами. До здійснення такої мети рішально причинилася б максимальна консолідація всіх наших громадських сил в організаційних рамках УККА. Дир. Плешкевич повідомив, що новостворена Крайова Господарська Рада УККА поставила собі за одну з перших цілей поставити до розпорядження УККА 25.000 дол. на фінансування Інформаційного Бюра у Вашінгтоні.

В дебатах над пропозиціями дир. Плешкевича висловлено ряд нових думок та видвигнено ряд нових пропозицій, включно з пропозицією створення українського комерційного банку (проф. І. Телюк), що послужив би засобом для такої організації українського капіталу, що ставив під сумнів дир. Плешкевич, звертаючи увагу, що комерційний банк був би законно зобов'язаний служити не тільки українцям, тоді, як напр. кооперація обслуговує тільки своїх членів.

Рідне шкільництво — гарантія майбутнього

Новоприйнятий в склад Екзекутиви новообраний голова Шкільної Ради УККА д-р Роман Дражньовський в своїй доповіді „Українське шкільництво під сучасну пору" з'ясував коротко дві головні проблеми рідного шкільництва: його рішальне значення для нашого майбут-

(Закінчення на ст. 4-ій)

ОЛЬГА МАТУСЕВИЧ ПРОХАЄ МІЖНАРОДНУ АМНЕСТІЮ „ВНЕСТИ СВІЙ ВКЛАД У БОРОТЬБУ ЗА СПРАВЕДЛИВІСТЬ"

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Ольга Матусевич, дружина ув'язненого члена Української Гельсінської групи, Миколи Матусевича, розкриває в листі до „Міжнародної Амнестії" методи, якими органи КҐБ переслідували, ще до часу арешту, її чоловіка та другого члена тієї Групи, Мирослава Мариновича, і вимагає їх звільнення. Вона теж протестує проти репресій, які КҐБ вживає у відношенні до родин арештованих. Звернення Ольги Матусевич поширюється у самвидаві. Останньо стало відомо, що вона сама вступила у члени Української Гельсінкської групи та заявила свій вихід з комсомолу.

Передаємо текст звернення Ольги Матусевич.

До Міжнародної організації „Амнесті Інтернашенел"

23 квітня був арештований мій чоловік Микола Матусевич (30 років) — член Української Групи сприяння виконанню Гельсінкських угод. Того ж дня заарештували другого члена Групи — Мирослава Мариновича. На питання чому заарештовано мого чоловіка, 26 квітня я одержала відповідь: „Матусевич Микола Іванович був арештований арганами КҐБ за здійснення особливо небезпечного державного злочину. Він знаходиться в ізоляторі КҐБ при Раді Міністрів УРСР". Подібну записку одержала і дружина Мариновича. За роки подружнього життя в важких обставинах, я добре пізнала мужа і з певністю заявляю, що мій чоловік не може бути злочинцем, як і не може ним бути Маринович — найкращий друг мужа. Від дитинства обидва плекали любов, пошану і співчуття до людей. Нетерпимість до несправедливости і підлости, співчуття людському горю — ось характеристика цих людей.

Нелегкий шлях життя мого мужа: в 1973 році виключений з 4-го курсу історичного факультету Київського педінституту за те, що не почав, на бажання КҐБ, робити наклепи на друзів і знайомих. Виключений, з хворим серцем, з бідою влаштувався на фізичну роботу, але, за наказом КҐБ, і з таких робіт його звільняли. 29 грудня 1975 року його арештували на 15 діб не за „хуліганство", як це було сказано у вироку, а за участь у колядуванню. (Колядки — національний різдвяний обряд, сьогодні заборонений). Після звільнення, місяць не повертали йому забраного майна і грошей. Ми жили на моїй стипендії — 45 карбованців. Працівники міліції ображали мужа й мене, провокували його на бійку. Він влаштувався на працю в домі Санітарної освіти; його звільнили, а після цього наступив арешт.

Маринович — дипломований інженер — працював вантажником, пізніше розліплював афіші, і таким чином заробляв 62 карб. Він має дружину й доньку. За що таке переслідування? Відповідь одна: відкрите висловлювання своїх переконань, членство в Гельсінкській Групі.

Де б не працювали Матусевич і Маринович, вони всюди були добросовісні та залишали гарні враження у співробітників. У співжитті з рідними і знайомими — були добрими і чутливими людьми. Давня дружба єд-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС ЗАКІНЧИЛА ПЕРЕВІРКУ, ПРОГОЛОШУЄ ЗАЯВУ І ЗАКЛИК

Джерзі Ситі. — Минулої п'ятниці, 23-го вересня, тут у приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу закінчилася піврічна перевірка майна, діловодства, організаційного стану та активностей цієї найстаршої і найбільшої у вільному світі української установи. Перевірку переводила обрана конвенцією в 1974-му році Головна Контрольна Комісія в складі: мгр Іван Ґеврик (Вінніпеґ), мгр Іван Винник (Ню Йорк), проф. д-р Богдан Гнатюк (Філядельфія), о. Іван Ващук (Торонто) та д-р Іван Скальчук (Філядельфія). Того ж дня, в п'ятницю, 23-го вересня, Головна Контрольна Комісія на закінчення перевірки відбула ще спільні наради із затрудненими в Головній Канцелярії головними екзекутивними урядовцями: головним предсідником Йосипом Лисогором, головним секретарем Володимиром Сохановим, головним касиром пані Уляною Дячук та головним організатором Степаном Ґаврищем, як також головним редактором Антоном Драганом. Під час цих спільних нарад, якими проводив голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Ґеврик, поодинокі головні контролери звітували про переведену ними перевірку: о. Іван Ващук з перевірки в-ва „Свобода", проф. д-р Богдан Гнатюк з перевірки Союзівки, д-р

Головна Контрольна Комісія УНС. Сидять (зліва): д-р Іван Скальчук, о. Іван Ващук, мгр Іван Геврик, мгр Іван Винник і проф. д-р Богдан Гнатюк.

Іван Скальчук з перевірки Організаційного Відділу, мгр Іван Винник з перевірки Касового відділу та мгр Іван Геврик з перевірки Рекордового Відділу. На завваги і запити поодиноких контролерів відповідали головні екзекутивні урядовці і редактор. На завершення своєї перевірки Головна Контрольна Комісія схвалила відповідну Заяву і Заклик.

ЗАЯВА ТА ЗАКЛИК ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу в складі: Іван Геврик, Іван Винник, Богдан Гнатюк, о. Іван Ващук та Іван Скальчук перевели в днях 18 до 23-го вересня ц. р. піврічну перевірку майна, діловодства, організаційного стану УНСоюзу та його допоміжних господарств: Української Народної Корпорації Дому УНСоюзу, видавництва „Свобода" та відпочинкової оселі Союзівка.

Головна Контрольна Комісія ствердила наступне:

1) Майно Українського Народного Союзу зросло на 30-го червня 1977 до суми $ 41,432,110.42, а сума вплачених членських вкладок за перше півріччя 1977 р. винесла $ 1,555,849.37.

2) Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу одержала по 31 серпня 1977 суму $ 985,824.48, а до кінця біжучого року ця сума винесе понад 1.5 млн. долярів і надвишку $ 500,000.00. Корпорація Дому УНС зможе зужити на покриття відсотків від інвестованих УНСоюзом фондів у дім та на сплату позичок від УНСоюзу.

Сума боргових зобов'язань, тобто внутрішньої позики членів УНСоюзу для Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу, з днем 31 серпня ц. р. осягнула суму $ 4,340,000.00.

3) Контрольна Комісія ствердила, що кампанія приєднування нових членів (по 30 червня ц. р. — 1,477, а по 31-го серпня ц. р. — 2.077 нових членів) натрапляла на поважні труднощі з однієї сторони ізза неактивности частини секретарів Відділів, а з другого боку із-за браку організаторів в ЗСА, та зокрема в Канаді і не дала сподіваного числа та запланованого успіху.

Контрольна Комісія рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові поробити негайно усі заходи для поповнення організаційних кадрів (обласних і постійних організаторів та асистента головного організатора) і тим самим виконати ухвали Головного Уряду з травня ц. р. та рішення, прийняті Головним Урядом в попередніх роках на річних нарадах.

Контрольна Комісія закликає усіх секретарів та усіх членів Управ Відділів, та усе членство УНСоюзу взяти посилену участь у осінній кампанії приєднування нових членів, щоб закінчити цей передконвенційний рік повним організаційним успіхом і здобуттям запланованих 5,000 нових членів в 1977 р., бо тільки тоді зможемо покрити біжучу втрату членів і осягнути прибуток у загальній кількості членів.

4) Комісія, покликана Головним Урядом в травні ц. р. для унормування праці у видавництві, предложить Контрольній Комісії свій кінцевий звіт (з правильником для видавництва та проектом евентуальних статутових змін) в жовтні ц. р.

Контрольна Комісія стверджує, що Головний Езекутивний Комітет в часі від травня ц. р. до часу піврічної контролі не поробив належних заходів, щоб рішення 28-ої Конвенції УНСоюзу, Головного Уряду, рекомендації Контрольної Комісії та пропозиції головного редактора „Свободи" перевести в життя, а саме відносно.

1) Збільшення об'єму „Свободи" до 6 або 8 сторін.

2) Поповнення редакторського складу.

3) Вивінуванням в-ва повним друкарським устаткуванням.

4) Виготовлення видавничого пляну.

5) Реактивування Культурної Комісії для видавничих справ.

6) Повного перенесення друкарні до нового будинку.

Контрольна Комісія звертає увагу на те, щоб в як найкоротшому часі був належно упорядкований архів УНС (річники „Свободи", архівні матеріяли, старі річники УНС тощо) та споряджені відповідні картотеки, та щоб належно теж використати неужиткову площу у в-ві.

Контрольна Комісія уважає, що для координування праці у в-ві є конечно потрібний директор видавництва.

5) Приходи в 1977 р. на Союзівці значно зросли в порівнянні з попередніми роками. Як і в минулих роках, так і в цьому році на Союзівці відбувалися Курси Українознавства, табори для дітей (хлопців і дівчат), курс танців і тенісовий табір. В часі „Дня Праці" відбулися з великим успіхом тенісовий турнір та плавацькі змагання.

Союзівка в рамках своєї культурно-мистецької програми дає можливість виступати нашим найкращим мистецьким силам і є надальше атрактивним центром для широких кругів громадянства, а зокрема нашої молоді.

6) Контрольна Комісія закликає членів УНСоюзу взяти численну участь у відзначенні 60-річчя єрейських свячень та 35-річчя народин Голови Помісної УКЦ Блаженнішого Патріярха — в Римі та на своїх місцях поселення в жовтні ц. р.

Контрольна Комісія закликає членів УНСоюзу взяти участь у святкуваннях, які відбудуться з нагоди Дев'ятого Собору Української Православної Церкви в ЗСА у Філядельфії в днях 6-9 жовтня ц. р.

7) Контрольна Комісія рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові поробити відповідні заходи для належного відзначення 85-річчя офіційного органу УНСоюзу, щоденника „Свобода", згідно з рішенням Головного Уряду УНС в травні ц. р.

8) Контрольна Комісія цією дорогою передає членам УНСоюзу в Джонставні, потерпілим під час повені літом 1977, братське співчуття та братський привіт.

Джерзі Сити, 23 вересня 1977 р.

За Контрольну Комісію:

Іван Геврик
Іван Винник
Богдан Гнатюк
о. Іван Ващук
Іван Скальчук

Д-Р М. Штерн знайомить українців Ню Йорку зі своїми переживаннями

Ню Йорк. — Після своєї принагідної зустрічі з деякими українцями в Українському Інституті після свого приїзду з Парижу в суботу, 17-го вересня, та свого виступу перед понад 20-тисячною Українською Громадою Східнього Побережжя на найбільшій в нашій історії українській маніфестації в обороні прав України в неділю, 18-го вересня, д-р Михайло Штерн та його дружина пані Іда минулої неділі, 25-го вересня, мали нагоду зустрітись з місцевою Українською Громадою та розповісти про свої переживання в Україні, як і про саму сучасну — за словами самого д-ра Штерна — поневолену, але нескорену Україну.

Зустріч відбулася в авдиторії школи св. Юра в пополудневих годинах. Відкрив її, вітаючи гостей, голова Об'єднаного Комітету Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА в Ню Йорку, інж. Євген Івашків, який був головним архітектом згаданої вже найбільшої української маніфестації в Ню Йорку попередньої неділі. Д-ра М. Штерна та його дружину Іду представив чотирьом сотням зібраних адміністраційний директор УККА мгр Іван Базарко, з ініціятиви та старанням якого УККА спровадив д-ра М Штерна і його дружину з Парижу. Після того д-р М. Штерн, з притаманною йому легкістю та добірною українською літературною мовою, розповів в одногодинній доповіді про свої переживання в совєтському домі неволі перед і після його арешту та засуду.

До речі, точний перебіг судового процесу над д-ром Штерном у Вінниці, записаний його синами на магнітофонній стрічці, щойно появився окремою книжкою в англійській мові (раніше книжка появилася у французькій, еспанській і португальській мовах), понад 80 примірників якої (в ціні по 10 долярів за примірник) закуплено на цьому зібранні в Ню Йорку. Книжку можна набути в УККА.

Зустріч д-ра М. Штерна і його дружини з Українською Громадою в Ню Йорку були першою із цілого ряду запланованих і організованих Централею УККА його виступів в українських громадах.

В Східній Німеччині продають дисидентів: ціна — $20,000 за особу В Східній Німеччині...

Берлін, Східня Німеччина. — „Ню Йорк Таймс" з 25-го вересня ц. р. інформує, що Східня Німеччина, наслідуючи Совєтський Союз і своїх комуністичних сусідів, позбувається сотень своїх політичних опонентів, змушуючи їх еміґрувати за кордон ще перед відкриттям другої фази Европейської Конференції для справ миру і співробітництва в Белграді. В суботу, 24-го вересня, 90 політичних в'язнів були перекинені через кордон до Західньої Німеччини згідно з договором між Східнім Берліном і Бонном. Уряд Західньої Німеччини заплатив за кожного звільненого політичного в'язня 20,000 долярів. 144 в'язні, згідно з цією самою умовою, були звільнені на протязі останніх тижнів і передані західньо-німецьким властям. Крім продажу політичних в'язнів за велику ціну східньо-німецькі диктатори позбуваються невигідних їм осіб, які можуть і мають відвагу говорити про потоптання людських прав комуністичним режимом, покликаючись на Гельсінкську угоду й інші міжнародні договори. Між тими, що були змушені виїхати за кордон, знаходиться 42-річна поетка Сара Кірш, яку оцінюють літературні критики, як непересічну письменницю, та багато інших культурних діячів, письменників, музиків, акторів тощо, які попали в конфлікт з режимом на тлі непошанування людських прав комуністами. В останніх 10-ох місяцях принайменше 20 визначних осіб з інтелектуального світу вибрали свободу, або були змушені покинути Східню Німеччину під тиском.

Західні дипломати у Східньому Берліні висловлюють думку, що східньо-німецькі режимники бажають позбутися головних критиків режиму і їхніх спомагачів ще перед Европейською Конференцією, яка, як відомо, розпічнеться в жовтні ц. р. і на якій будуть обговорюватися справи людських прав. Пояснюючи висилення опонентів, речник режиму Ґінтер Лехнер заявив в радіоінтерв'ю, що комуністичні держави дивляться з „великою надією" на Белградську конференцію, бо вона напевно доведе до відпруження у світі. Західні дипломати вважають, що комуністи надіються висиленням своїх опонентів притишити критику на Заході. Може навіть з тих міркувань вони посилили критику західньо-німецької системи і піддержують морально терористів, які тримають у страху німецьке населення.

Відділи УНСоюзу Округи Трой вирішили посилити членську кампанію

Амстердам. — Понад двадцять представників — урядовців і членів Відділів УНСоюзу Округи Трой відбули минулої неділі, 25-го вересня 1977 в місцевому Українсько-Американському Горожанському Клюбі організаційні збори Округи та зобов'язалися у висліді цих нарад приєднати протягом трьох останніх місяців цього року ще принайменше 40 нових членів і цим самим виконати на 75% квоту нових членів, призначену Окрузі.

Збори відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Павло Шевчук, а головними доповідачами — промовцями були головний секретар Володимир Сохан і обласний організатор Василь Оріховський. Секретарював Василь Колодій.

Після короткого привіту представника господарів цього Дому, предсідника 266-го Відділу УНСоюзу Осипа Пащака, голова Округи Павло Шевчук дав огляд організаційної праці Відділів Округи, висловлюючись із признанням про здобутки нових членів наступних Відділів: Від. 13 (секретар Павло Шевчук) — 12 нових членів, Від. 191 (секретар Василь Колодій) — 9 нових членів, Від. 57 (секретар Михайло Савків) — 9 нових членів та Від. 266 (секретар Василь Труфин) — 8 нових членів.

Обласний організатор Василь Оріховський підкреслив, що УНСоюз об'єднує всіх українців та видає український щоденник „Свободу" і подав порівняння ощадностей із життьовим забезпеченням, вказуючи на велику вагу та потребу достатнього забезпечення. Він закликав Відділи поповнити своє членство та зосередити свою увагу в організаційній праці на приєднування і забезпечування в УНСоюзі молоді.

Головний секретар Володимир Сохан поінформував про стан УНСоюзу у ділянках фінансовій, організаційній та видавничій, підкреслюючи пов'язання в УНСоюзі та „Свободі" ідей та праці для членства, наших громад і цілого українського народу. В. Сохан вказав на потребу життьового забезпечення, набуття якого в УНСоюзі дає змогу УНСоюзові поширити та скріпити свою діяльність, ціллю якої є краще завтра і воля для українського народу.

Після доповідей відбулася дискусія, в якій доповідачі дали вичерпні відповіді та вияснення на запити Аксентія Урбана, Іллі Гупаловського, Євгена Наболотного та Панька Джинджиристого. В дискусії висловлено теж признання за участь у Зборах трьом представникам молодшої генерації Степанові Карабінові, Якову Спіякові та Ігореві Римарукові. Закриваючи Збори подякою доповідачам з централі та учасникам, голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Павло Шевчук склав заяву, що Відділи Округи докладуть всіх старань, щоб в останніх трьох місяцях цього року посилити акції приєднування нових членів та осягнути у висліді цього принаймеше 75% квоти, призначеного Окрузі на цей рік числа нових членів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Трудноші Асамблеї ОН

На початку минулого тижня розпочала свої наради у дещо скомплікованій ситуації XXXII Сесія Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, членство, якої, у висліді прийняття двох нових членів — В'єтнамської Народної Республіки і колишньої французької колонії Дібоуті, — збільшилося до 149 держав, майже потрійного числа з часу основання цієї міжнародної організації в 1945 році 51 державами-основницями. Але із збільшенням числа членства збільшились також клопоти і проблеми ОН, бо події не стояли на місці, поставали — у висліді добровільної деколонізації — нові держави світу, творилися бльоки, міцніла мілітарно комуно-московська імперія, представники якої на протязі перших двадцяти років існування ОН торпедували працю цієї установи своїх „правом" вето в Раді Безпеки, яка тоді повинна була бути виконавчим органом Об'єднаних Націй. В перших роках діяльности Організації Об'єднаних Націй, Генеральні Асамблеї були тільки декораціями, але коли нові держави приходили до голосу, вони змінили систему полагоджування справ і спірних питань, пересунувши їх з Ради Безпеки на генеральні збірання у свідомості, що вони там матимуть більше сили і дістануть бодай платонічну підтримку комуністичного бльоку.

Відтоді фактично розпочались справжні трудноші ОН, фінансового, морального і політичного характеру. Їх, очевидно, поглиблювали льокальні війни, зокрема війна в Кореї, Індокитаю, на Близькому Сході, Анголі та інших частинах світу. Крім того, дуже пошкодила Об'єднаним Націям конфронтація Схід-Захід, бо для переведення бльокових боїв потрібний був форум і цим форумом, чи галерією словної перепалки між репрезентантами вільного і комуністичного світу стали Генеральні Асамблеї ОН, що довело до цілковитого знецінення постанов і резолюцій тієї установи. Цей стан тривав досить довго і були часи у житті ОН, що їм грозило цілковите політичне і фінансове банкрутство. Від цієї катастрофи врятували ОН З'єднані Стейти Америки, які ще й досі покривають левину частину величезного бюджету неспівмірного до праці, яку веде генеральний секретаріят ОН, і атмосфера політики детанту, яка базувалася на пертрактаціях між поодинокими державами.

Сьогодні Генеральна Асамблея займається розгляненням трьох основних справ: полагодженням конфлікту в Родезії і південній Африці та переданням там влади в руки чорної більшости, замиренням на Близькому Сході і мировою конференцією в Женеві та справою господарської допомоги для відсталих економічно країн, без якої бодай половина людства буде голодувати і вмирати від недоживлення. Велика частина колишніх колоній, а тепер самостійних держав Африки і Азії, з великим зацікавленням слідкують за ідеологічною боротьбою між Совєтським Союзом і його союзниками та країнами вільного світу, але, правду кажучи, ідеологія для них має тільки тоді вартість, як за неї стоїть економічна могутність. Досвід їх навчив, що від СССР вони можуть одержати на кредит тільки зброю, а решту треба шукати на Заході, в першу чергу в ЗСА Англії, Японії та інших індустріяльно розвинених і господарсько багатих країнах.

Тому у висновку треба погодитися з багатьма аналітиками, які твердять, що XXXII Сесія Генеральної Асамблеї ледве чи зможе полагодити такі трудні справи, як наприклад, конфлікти в Африці, але вона принайменше буде старатися впливати на великі держави в напрямі такого чи іншого полагодження в якнайскорішому часі, щоб не допустити до нового кровопролиття між народами.

Д-р Петро Ігнат

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА Й МОСКВА

I

На протязі століть малий чеський народ вважав, що найбільшою загрозою для нього є його німецький сусід. Цей страх зрозуміло шукав за засобами самозбереження, а одним з найсильніших і найбільш закоріненим засобом була орієнтація на Москву. Практичне переведення вжиття ідеї союзництва з Москвою, як могутнього охоронця, не було можливе до початку Першої світової війни, бо царська Росія не особливо цікавилася чехами, з якими не мала спільних кордонів. Щойно під час Другої світової війни комуністична Москва, яка пляново йде на опанування світу, використовувала можливість проникнути до середущої Европи за допомогою чехів. Чеські політики гадали, що настав час і можливість зреалізувати народні мрії і почали сліпо здійснувати цю ціль.

Д-р Бенеш і його співробітники, щоб здобути собі приязнь Москви, вже від самого початку Другої світової війни почали виконувати для неї у вільному світі важливі дипломатичні, пропаґандивні і розвідчі служби. Виконували ті послуги ще й тоді, коли Москва ще тісно співпрацювала з Берліном. Сам д-р Бенеш пише про це так:

„В квітні 1939 нав'язав я зв'язок з совєтським амбасадором Уманським у Вашінґтоні. З того часу я передавав йому інформації з Европи, а головно з Німеччини, від нас."

„З совєтським амбасадором в Лондоні Майським утримував я під час цілої війни сердечні відносини. Час від часу ми взаємно обмінювалися поглядами про сучасну ситуацію, а крім того по дружньому собі до помагали" (Д-р Е. Бенеш: Спомини, ст. 196-201).

Далі д-р Бенеш переповідає: „Початком квітня 1940 я післав полковникові Пікові нові інструкції..., торкалися вони нашої майбутньої співпраці з СССР. Полковник Піка ще в жовтні 1940 виїхав до Константинополю, де був в постійному зв'язку з совєтською воєнною розвідкою. Там наших делеґатів часто відвідував вищий совєтський старшина з Москви". (Д-р Е. Бенеш, Спомини, ст. 223).

Зденек Фірлінґер 7-го травня 1939 звітував д-рові Бенешові, який в той час перебував в ЗСА: „Ваша діяльність в ЗСА й інформації, що їх можете подати англійцям, є незвичайно важливі і корисні. Вони будуть в Москві належно оцінені. Тому було б бажаним, щоб ви діяли так, щоб у Москві про це знали". (З. Фірлінґер, В Службах ЧСР. ст. 220). Отже, тут не йшло про поодинокі випадки, але про добре передуману акцію, ведену з певним пляном. В журналі „Ревю де Паріс" за червень 1950 в статті „Лес іллюзіонс де М. Бенеш", Ґ. Пуо пише: „Бенеш в Англії шкодив всяким спротивам у Середущій Европі, що не находилися під комуністичним впливом." „Середня Европа від 1942 року опинилася поміж Сікорським а Бенешом, або — іншими словами — поміж Заходом і Сходом. В грудні 1943 р. вона була втягнена у сферу впливу Москви в день, коли д-р Бенеш підписав договір приязни зі Сталіном, якому запропонував відступлення Закарпаття, щоб в той спосіб мати спільну границю з СССР. З того часу група Сікорського в Лондоні зазнавала тільки самих невдач, а з другого боку група д-ра Бенеша йшла від одного успіху до другого".

Треба признати, що праця д-ра Бенеша і його співробітників не була легка, бо недовір'я супроти Москви було ще дуже велике. Але саме тому заслуги чеських політиків у Москві були ще більші. Сам д-р Бенеш вважає за конечне підкреслити, що ще й тоді, коли Німеччина напала вже на Совєтський Союз, „час від часу я був приневолений переконувати інші політичні та воєнні англійські круги в необхідності нас усіх іти разом і без ніяких застережень зі Совєтським Союзом до самого кінця."

„З кінцем 1943 р. загальний погляд союзних держав на Совєтський Союз був стриманий. В багатьох з його противників, велика й неочікувана перемога над Німеччиною поновила та скріпила попередній страх. Наш договір — перший того роду під час війни, розвалив уже частинно існуючий мур між Совєтським Союзом і Західнім Світом, який дивився на наш поступок, як на якусь спробу („Test case") яка покаже, що Совєтський Союз думає по війні зробити зі своїми малими сусідами. Спочатку це було причиною досить гострої полеміки. Ми перейшли на легку фазу нашої політики й необхідно було нам на всі боки пояснювати, реаґувати, переходити в протинаступ... Страх перед соціялістичною революцією по війні — деколи навіть прибирав на силі воєнними подіями, зокрема совєтськими перемогами... Ми в цій нашій політиці у відношенні до совєтського Союзу були дотепер (до кінця 1943 р.) одинокими прихильниками основної та беззастережної співпраці Заходу зі Сходом Европи. Тому були приневолені поносити деякі неприємні наслідки того становища. Це ніяк не було легке. По моєму повороті з Москви, ціла наша політика, наша пропаґанда, наш міністер закордонних справ Ян Масарик, наш міністер Ріпка й керівники нашої інформаційної служби в Англії і в Америці були місяцями зайняті працею для паралізування трудношів і зайняті переконуванням. Треба признати щиро, що повне недовір'я ніколи зовсім не щезло. Чимало чільних політиків заповідало, що в майбутньому тяжко розчаруємося з взаємного відношення з Совєтським Союзом, а не один прилюдно заявляв, що Бенеш надто поспішився (Д-р Е. Бенеш. Спомини ст. 375).

(Продовження буде)

І. Вовчук

РОЗБУРХУЮТЬ І АКТИВІЗУЮТЬ

(3)

Підкресливши значення нової конституції, Парсонс твердить, що „літопис 60-ліття СССР показує його постійну вірність політиці співіснування''. Агітпром імперського царства СССР беугаву твердить те саме. Його співіснувальна барабанщина так запаморочила голову професора філософії, що він забув про багато „співіснувальних'' заходів кремлівських володарів. Хіба ж не „миротворний'' Сталін дружелюбним пактом, підписаним Рібентропом-Молотовим для закріплення дружби між двома „соціялізмами'' (німецьким і московським), відкрив семафор для ґітлерівської військової машини, даючи сиґнал для жахіть останньої війни? Забув професор філософії і сталінсько-гітлерівський напад на Польщу у дружбі, „скріпленій кров'ю'', і поневолення країн Східньої Европи. Не пам'ятає й як московські танки „втихомирювали'' Мадярщину, Польщу, Чехо-Словаччину, коли народи тих країн задумали будувати соціялізми не за московськими „глаголами'', а з національним обличчям. Забув Парсонс і про московсько-большевицьке загарбання України та інших національних республік, що зформувались після розвалу царської Росії. Не помічає і нинішніх „визвольних'' інтриг і роздмухувань внутрішніх війн в африканських країнах, де етіопський „соціялізм'' воює з сомалійським московською зброєю. Для професора Парсонса все загарбницька політика в СССР є ознакою „60-літньої вірности співіснуванню''.

В співіснувальному запамороченні він не хоче чути зойків людей, затиснутих в кліщах неволі, посиленої за владування Брежнєва з його миротворним дурманом, під поволокою якого ведеться ідеологічна війна проти капіталізму. Читаєш агітпропівські теревені американського професора в урядовому офіціозі СССР і дивуєшся, як можна дійти до відкритої підтримки утискувачів неволі у „всенародньому'' обговоренні проєкта. „Совєтським'' барабанщикам там люди не вірять, тому на допомогу залучають „фахівців'' з-закордону. Прославляючи брежнєвську сваволю, вони стають найбільшими ворогами свободи.

Несміливу ініціятиву оборони людських прав, започатковану президентом Картером і урядом ЗСА, Парсонс вважає галасом прихильників „холодної війни'' для посилення озброєння ЗСА. А оборонців національних і людських прав зараховує до пропаґаторів війни. „Так, в країні Совєтів, — твердить він, — є певні „права'', які заборонено. Аж про що їде мова? Багато років за совєтськими законами пропаґанда війни вважається злочинною. Яка буржуазна конституція має подібний закон? А це погано чи добре?'' На поставлений запит відповімо: воно добре, тільки дуже погано, що проф. Парсонс, встрявши у „всенародне'' обговорення, не бачить як під поволокою миротворного туману пропагуються і організовуються „визвольні'' війни, не бачить розпалювачів їх. А вони в кремлівському ханаті Політбюра ЦК КПСС. Не з-проста ж і в проєкті брежнєвської конституції внесено, що: „Зовнішня політика СССР скерована... на зміцнення позицій світового соціялізму, підтримку боротьби народів за національне визволення й соціяльний прогрес''. Для зміцнення „світового соціялізму'' кремлівські стратеги і роздмухують „визвольні'' пожежі в Африці, Азії, де тільки можна, сягають і до нас, в ЗСА. В тумані миротворення в африканських країнах нині клекочуть московські танки, стрекочуть автомати — зміцнюється „світовий соціялізм''.

Агітпропівська машина імперії, обороняючи большевицьку сваволю від боязких голосів в обороні прав людських, пов'язує їхні несміливі спроби з невтручанням у внутрішні справи. Не в СССР, а на Заході в ЗСА, галасують барабанщики суспільства безликости, голодних людей, позбавлених праці, саджають до в'язниць і суворо переслідується свобода сумління і думки. Ту барабанщину посилює професор філософії, турбуючись голодними на Заході, а не бачить перманентних продовольчих криз за „зрілого соціялізму'' і голодових облог України, організованих для його будови большевицькими володарями імперського царства. Забув і про мільйони тонн зерна, що їх щорічно постачають ЗСА і інші країни,

(Закінчення на ст. 3-ій)

Микола Бараболяк

НЕПОТРІБНА ҐЛЬОРИФІКАЦІЯ

В „Свободі'' за 11 і 12-го серпня ц. р. була вміщена стаття С. Еніса „Жиди, Сіонізм і Ізраїль''. Перша частина цієї статті про початки Сіонізму — вірна. Зате в другій частині стільки неточностей, що годі їх поминути мовчанкою. В тій другій частині, зокрема, підкреслюється надто позитивно ролю нинішнього прем'єра Беґіна, всупереч тому, що думають про його політику лідери світу, включаючи і американський уряд. Для нас небезпека в тому, що коли б у результаті політики прем'єра Беґіна арабський світ попав знов у московські тенети, з яких щойно вилабудався, то таке поширення впливів Кремля було б явищем, яке відбилось б дуже прикро і на нас.

Стаття має яскравий пропагандивний характер, щоб з'єднати симпатії українського читача. Жаботинський міг написати гарно про ролю Шевченка для України, але позатим можна мати поважний сумнів, чи жиди в Україні були коли такими українськими патріотами, якими їх змальовує автор.

Але повернімось до фактів про палестинське питання: прочитавши статтю, непоінформований український читач набере враження, що дійсним противником, з яким боролись групи Іргун і Лікуд під проводом Беґіна, був колоніяльний британський уряд, а не автохтонне арабське населення Правда, британський уряд приобіцяв був жидам у Декляpації Бальфура „home" у Палестині. Але вже раніше, бо в 1916 р., той же уряд зобов'язався в ім'я права самовизначення народів „створити арабську державу на всіх територіях, де жило арабське населення, що включало і Палестину. То зобов'язання було дане шеріфові Мекки, що в той час був духовим репрезентантом усіх мусульманських арабів.

Тому, щоб не ширилось серед нас невірне зрозуміння палестинського питання, треба на маргінесі зганої статті Еніса ствердити таке:

1. „Визвольна акція'' Іргуна під проводом Беґіна була, всупереч волі таких світлих основоположників Ізраїля, як Зайцман і Бен-Ґуріон, спрямована в першій мірі проти мирного автохтонного арабського населення, щоб зробити місце напливові жидів після Другої світової війни. Мандатний англійський уряд не був ніколи вороже наставлений у відношенні до жидів, навпаки, сприяв їм, але, очевидно, намагався протидіяти драстичним діям Іргуну. Це спричинило акти терору проти мандатного уряду, як розрив бомби в готелі „Давид''.

2. Після Першої світової війни араби творили більш як 90 від. населення Палестини, а що жили там мирно від VII сторіччя, їх домагання на самовизначення треба вважати оправданим і справедливим. Коли жиди пізніше витиснули їх з більшої частини Палестини, а арабам залишилась тільки територія т. зв. Західнього Побережжя і бази, то важко нині відмовити їм права на самовизначення принаймні на тій куцій території, що їм нині Беґін заперечує всупереч усім міжнародним постановам, як відома резолюція ч. 242 ОН.

3. Порівняймо нашу ситуацію: Кремль посилає в Україну щораз то більше москалів. Може дійти до того, що в деяких областях вони скоро змайоризують українське населення. Погодились би ми на такий процес „самовизначення?''

4. Якщо йдеться про Єрусалим, автор твердить, що жило там 40.000 жидів. Коли говоримо про Єрусалим, маємо на тямці пів квадратної милі території т. зв. старого Єрусалиму. жидівський квартал був найменший і там жило у 1931 р. усього біля 4.000 жидів на 25.183 цілого населення старого Єрусалиму. Відомо, що в Єрусалимі найбільшими були мусульманський і християнський квартали. (Дані за Amer Enterprise Institute for Public Research (1969).

Мені дивно чому ми даємо на сторінках нашої преси місце таким необ'єктивним, пропагандивним інформаціям, коли американські газети і журнали дають об'єктивний погляд на палестинське питання. Чому нам „вибілювати'' акції жидів сумнівної міжнародно-правної і моральної вартости, коли вони дальше плюгавлять наші визвольні намагання, хоч би в особі символу тих наших змагань — Симона Петлюри. „Свобода'' за 2.IX принесла статтю К. Крупського з рецензією книжки С. Фрідмана з новою напастю на героя нашої визвольної боротьби — п. н. „Погромник — убивство Симона Петлюри''. Як-не-як нам краще мовчати, коли не хочемо наражувати собі жидів, але ґльорифікувати дещо, про що цілий світ каже, що не було і не є гідне — нема змислу.

Л. Дончук

НА КУБАНІ

(2)

Коли совєтська влада відчула себе сильнішою, то оголосила мобілізацію молодих козаків. Ті зареагували тим, що масово пішли в „плавні'', там організувались у загони та турбували місцеву совєтську владу.

Плавні — це низька місцевість, заросла осокою та високим, як лісом, очеретом. Були там і вільні від очерету місця, де росла буйна трава, і козаки косили її на сіно. Там же деякі з них будували собі маленькі хатини.

То ж в тих очеретяних „лісах'' назбиралося чимало дезертирів, з яких постали партизанські загони. На чолі став козак Момот, що незабаром в тій околиці прославився, як казковий герой. Він із своїми загонами йшов на самі небезпечні напади, і ніколи червоні не могли його схопити. Так партизани добували собі зброю і робили немало клопоту владі.

Життя в станиці стало неспокійним. Момот зі своїми партизанами наскакував на різні урядові установи, а у відповідь були арешти й розстріли відоміших в станиці козаків.

Так пройшов рік, минав другий...

Одного осіннього ранку прибігла до нас схвильована тітуся Настя і зі сльозами розповіла, що вночі заарештували о. Федора.

Коли тітуся поїхала до центру станиці, де урядувала ЧеКа, там їй сказали, що її чоловіка вже вивезли до Краснодару і ставлять йому у вину зв'язок з партизанами.

Їздила тітка Настя до Краснодару, їздили й представники від парафії, виступали на захист свого священика, але о. Федора не звільняли, але й не вивозили з Краснодарської в'язниці.

Так, тепер уже в смутку та тривозі за о. Федора, минав час... Наближалося Різдво. Там зима значно лагідніша, як у нас в Україні. Сніг майже не випадає, хоч морози тиснуть і віє дошкульний північно-східній вітер. Але на Різдво часом буває така погода, що більше нагадує Великдень, як Різдво.

На самий Свят-Вечір, коли ми вечеряли, до хати ввійшли два станичних міліціонери й показали папір, в якому був наказ зробити у нас обшук і заарештувати мого батька.

У нас — скитальців не було в хаті багато речей, і дуже скоро, покінчивши з обшуком, міліціонери сказали батькові вдягатися й їхати з ними. Та в цей час прийшло кілька представників від парафії і стали просити, щоб дозволити батькові відправити завтра Різдвяну Літургію, а тоді вже його відвезуть до станичного „Ісполкому'' (ісполнітельний комітет), що був большевицькою владою. Міліціонери виявилися досить милосердними, дозволили так зробити, а самі пішли з хати. Ми ж залишилися зі своїм горем, зі своїми чорними думками.

Різдвяна Служба Божа почалася рано-ранесенько, ще й не розвиднялося. Людей було так багато, що в церкві всі не вміщувалися і стояло чимало біля церкви. Чутка про арешт о. Тимофія рознеслася по всій станиці і до церкви приїхали не тільки прихожани нашої Св. Покрівської Церкви, а й з усіх кінців станиці.

Коли батько після Служби Божої почав прощатися з людьми, просив у всіх прощення, як перед сповіддю, то сам не міг стриматися від сліз. Люди теж плакали, а жінки голосили, як за покійником...

Всі йшли до священика, цілували хрест, цілувалися з ним і теж просили прощення. Хоч нам з мамою було нестерпно тяжко те бачити, та в той же час нас зворушувало, що люди люблять свого духовного пастиря і так болюче сприйняли вістку про його арешт.

Прийшли додому, сяк-так розговілися, а там і підвода прибула, яка мала відвезти арештованого до міліції в центрі станиці. Ми з мамою теж, безперечно, поїхали, як і багато прихожан, а дехто пішов пішки.

Біля урядового будинку ми побачили силу людей, як на ярмарку. Прибавилися ще ті, які прибули разом з нами.

У вікно було видно начальника міліції, що раз-пораз підходив до вікна і дивився на натовп. Було помітно, що він непокоївся, боячись бунту.

Мама пішла до нього розпитати, в чому обвинувачують її чоловіка і що з ним будуть робити.

— Ми, матушка, арєстовалі єго по пріказу із Краснодара. Что оні с нім будуть дєлать, я нє знаю, — ввічливо відповів начальник.

— А коли ж ви будете везти його до Краснодару? — зі сльозами допитувалася мама.

—Єзжайтє, матушка, домой, отдихайтє і проводітє мужа. Ми єго будєм отправлять в 10 часов утра, — запевнив товаріщ Кузнєцов.

Мама вийшла від нього і переказала людям, що сказав їй начальник. Але люди вже не вірили представникам большевицької влади і вирішили чекати, може, арештованого повезуть ще сьогодні.

Так чекали до вечора, а тоді поїхали додому з тим, щоб завтра перед світом знову сюди прибути та не спізнитись.

Ми з мамою теж поїхали додому. Певно, що не спали всю ніч... А скоро після півночі прискакав верхи підліток і повідомив, що батька вже вивезли. Зробили так, щоб станичники не знали і не прийшли випровадити свого священика, Але якось козачки, що жили в центрі, довідались і зійшлося їх чимало, хоч міліція розганяла. Випровадили батька з плачем і голосінням, а відважніші вимахували кулаками й вигукували погрози. Боявся товаріщ Кузнєцов бабського бунту і хотів вивезти „небезпечного злочинця'' потаємно, щоб ніхто не бачив.

Залишилися ми з мамою вдвох, а по сусідству тітка Настя, з нею семеро дрібних дітей та старий батько.

Але станичники ставилися до нас із зворушливою увагою. Допомагали матеріяльно і підтримували морально. Возили маму й тітку до Краснодару з „передачою'' для арештованих.

Так у смутку минала зима... Раптом доля усміхнулася родині о. Федора, його випустили з в'язниці. Їздили парафіяни, свідчили про нього добре не тільки козаки, а й городовики і їхні свідчення більше бралися до уваги большевицькою владою. Всі ми раділи цією подією та журилися долею батька.

Їздила мама до Краснодару, добилася до прокурора і запитала у нього:

— Гражданін прокурор, скажіть мені, дуже вас прошу, в чому обвинувачують мого чоловіка? Ніякої ж вини за ним немає. Служить в церкві, навчає людей моральних християнських чеснот...

— Моральних чеснот?.. — ядовито посміхнувся товаріщ Вульф. Попи отруюють людей опіюмом релігії, а кажете „моральні закони''... Ми ще повеземо його в Полтаву і там дізнаємось, який злочин він вчинив, що звідти втік. Отже, мене більше не турбуйте. В Полтаві розберуться і якщо він невинний, то випустять.

На тому розмова з прокурором закінчилася.

Тим часом минула зима...На весні прийшла від батька вістка, що його везуть у Полтаву дізнатися, чому він звідти виїхав, який за ним злочин. Писав, що при першій можливості повідомить нас про свою дальшу долю.

Журилися ми день і ніч. Нетерпляче чекали якоїсь вісточки. Та ось прийшла картка з Ростова на Дону. Писав батько, що захворів на поворотний тиф і його поклали до в'язничної лікарні. Час від часу не легче...А ще за якийсь час прийшла з ростова картка, в якій було написано, що після тифу батько наш з голоду захворів на цингу. Повипадали йому зуби, позгинало руки й ноги, так що й їсти йому було трудно. А рухатися цілком не міг. Сумували ми ще більше, хто ж заопікується таким тяжко хворим, коли він „ворог народу?!''

І ще одна картка прийшла, написана якимось чужим. Там говорилося, що батька, як безнадійно-хворого звільнили з ув'язнення, але він в такому тяжкому стані, що тільки може вмерти, ніби то вільним...

З цією карткою мама побігла до о. Федора на пораду. Не могла, від хвилювання, вимовити й слова і тільки простягнула йому поштівку.

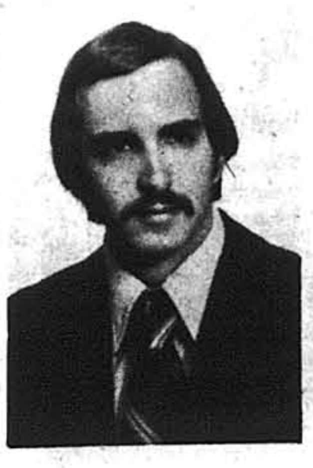
— О. Тимофій вільний! — вигукнув о. Федір, глянувши в картку.

Перечитавши уважно вістку з Ростова, звернувся до мами:

— Не журіться, Олесю. Давайте порадимося, як нам визволити нашого невинного в'язня. Я вірю, що Господь допоможе нам його врятувати, — заспокоював маму о. Федір. [Продовження буде]

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Нові професіоналісти в Чікаго

Д-р Василь Голойда

Інж. Іван Голойда

Під час святкувань 18-го червня ц. р. Василь Голойда, син Маргарети і Володимира Голойдів в Чікаго, Ілліной, отримав диплом доктора медицини із Медичної Школи при Нортвестерн університеті.

Д-р Василь Голойда закінчив середню школу з найвищими оцінками і через те мав можливість дістатися до спеціяльної Медичної Школи при Нортвестерн університеті, яку закінчив на протязі 6-ох років.

Свою резидентуру д-р Голойда відбуває тепер при Нортвестерн Меморіял шпиталі.

Його неменше здібний брат, інж. Іван Голойда працює сьогодні над докторською тезою у ділянці електричної інженерії в тім самім університеті, де за свої непересічні успіхи в науці належить до Т-ств ЕТА КАППАНУ і ТАВ БЕТА ПІ.

Ціла родина п-ва Голойдів належить до 399-го Відділу УНС „Леви" в Чікаго.

Роман Б. Припхан
секр. 399-го Відділу УНС „Леви".

Головна Рада
Наукових Товариств ім. Шевченка
і
Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА

у великому смутку повідомляє Членство і Прихильників української вільної науки, що 19-го вересня 1977 року відійшов у Вічність, на 99-му році життя

св. п. Проф. Д-р

БОРИС МАРТОС

дійсний член Історично-Філософічної Секції НТШ, кол. голова Ради Міністрів УНР, визначний економіст, кол. професор Української Господарської Академії в Подєбрадах, провідний політичний і суспільно-громадський діяч та публіцист.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Рідні Покійного складаємо щирі слова співчуття у Їх тяжкому горю.

РОЗБУРХУЮТЬ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

щоб покрити нестачу харчів СССР.

Взоруючись на Арбатова, близького дорадника Брежнєва, й інших вчених барабанщиків суспільства безликости, Парсонс пише: „Найбільш ревним критикам Совєтського Союзу я б сказав таке: повірте, совєтські люди бачать всі основні недоліки і вади капіталізму, але не втручаються у ваші справи і завжди пам'ятають про право на самовизначення". Так мов би не Москва хазяїнує в країнах Східньої Европи, інтегруючи життя підопічних націй імперськими обручами інтернаціональної дружби московської. А шпигунська сітка підслуховування телефонів в ЗСА! А чия ж агентура тероризує життя в країнах, а в першу чергу в СССР? Того не бачить американський професор, а своєю дезінформацією в урядовому офіціозі затуманює людям розум, вбиває в них надію на можливість іншого життя не в суспільстві безликости. „Я можу зрозуміти, — пише Джон Стейнбек, — чому режим, побудований за шаблоном, завжди намагається знищити вільний розум — бо він єдиний є здібний знищити той режим." Своєю писаниною американський професор допомагає режимові утримувати сваволю в імперському царстві, підрізуючи дерево свободи, на якому тримається.

У ВОСЬМУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ (30-го вересня) НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО І НЕВІДЖАЛУВАНОГО МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

сл. п. Протопресвітера

Д-ра ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО

б. старшини — учасника Визвольних Змагань України, громадського діяча на Рідних Землях, організатора шкільництва, генерального секретаря Українського Національного Об'єднання в Берліні та соборника-священика в ЗСА

та

У СІМНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ НАШОГО ДОРОГОГО СИНА, БРАТА І ВУЙКА

бл. п.

ІГОРЯ ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО

пластуна-юнака
будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ

в СУБОТУ, 1-го ЖОВТНЯ 1977 р., о год. 8-ій ранку, в Українській Церкві св. Арх. МИХАЇЛА в Міннеаполіс, Мінн.;

в НЕДІЛЮ, 2-го ЖОВТНЯ ц. р., в Укр. Православній Церкві ВСІХ СВЯТИХ, 11-та вул., в Ню Йорку, о год. 11-ій ранку.

Про спільні молитви за спокій Душ Спочилих в цей день, ласкаво прошу Родину, Духовенство, Побратимів по Зброї, Друзів і Знайомих.

Спіть Найдорожчі вічним сном, а земля американська хай буде і на далі для Вас легкою.

В безмежному жалі —
дружина-матір — ГАЛИНА і РІДНЯ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями, бувшими Парафіянами і Знайомими, що дня 25-го вересня 1977 року, по короткій і важкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, упокоївся в Бозі на 93-му році трудолюбимого життя та на 69-му році священства,

наш Найдрожчий ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п. о. крилошанин

ЕВГЕН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

містодекан і громадський діяч Теребовельщини, бувший катехит гімназії в Теребовлі, парох в Янові коло Теребовлі і в Бартатові коло Львова, душпастир скитальців в Альтгаймі (Австрія) і Людвіксбургу (Німеччина), парох в Бетлегемі, Па. і під час емеритури помічник у церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ: ПАРАСТАС у вівторок, 27-го вересня 1977 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Колодій-Лязута, 5677 State Road, Parma, Ohio. Провадження Тіла до церкви св. Йосафата, 5720 State Road, Parma, відбудеться 28 вересня, о год. 6:00 веч. СВЯЩЕНИЧИЙ ПОХОРОН в четвер, 29-го вересня, о год. 9-ій рано з церкви св. Йосафата на цвинтар св. апп. Петра і Павла.

Горем прибиті:

сини:
РОМАН з дружиною СТЕФОЮ і синами ІГОРЕМ і РОМАНОМ
ЮРІЙ з дружиною НАТЕЮ і доньками РЕНЕЮ ЦЮК з мужем ОЛЕГОМ, АНЕЮ, ДАНЕЮ і СТЕНЕЮ
донька МАРІЯ КАЛЬБА з мужем ОЛЕГОМ і дітьми ОРЕСТОМ, ІГОРЕМ і ДАНУСЕЮ
сестра АННА з родиною в Україні
братові: АННА і ЙОСИФА з родинами в Україні
братанки:
ЯРОСЛАВ ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ з родиною
АСЯ ГРИВНАК з родиною
племінники:
ДАРІЯ ПЕНЦАК з сином ЮРІЄМ
АНДРІЙ РАТИЧ з дружиною
ЄФРЕМ РАТИЧ з родиною
ІРИНЕЙ РАТИЧ з родиною
свати:
ВОЛОДИМИР і МІРА ЛУЦЬКІ
РОМАН КАЛЬБА
Ближча і дальша Родина в Україні, Америці, Канаді, Австралії і Польщі

•

Замість квітів, проситься складати датки на виховання будучих священиків.
4500 Bruening Dr., Parma, Ohio 44134

ПОДЯКА

20-го червня 1977 р. з волі Всевишнього, відійшов у Вічність
наш МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і ПРАДІДУНЬО

митр. протоієрей

ВАСИЛЬ БУЛАВКА

Цією дорогою складаємо нашу найщирішу подяку Його Високопреосвященству Митрополитові Української Православної Церкви в ЗСА Владиці Мстиславові за очолення похоронних відправ і слово над свіжою могилою. Священикам: Протопресвітеру А. Селепині, Протопресвітеру П. Фалькові, Протопресвітеру І. Данилевичу, митр. протоієрею Б. Желехівському, протоієрею В. Базилевському, протоієрею Ф. Істочину, Протоієрею П. Будному, отцю В. Іващукові і отцю В. Чугаєві — сердечно дякуємо за участь в похоронних відправах. Дякуємо отцю деканові Ст. Білякові, митр. протоієрею М. Ярошеві, протоієрею М. Борисенкові і протоієрею П. Гринишинові за ієрейські відправи над тілом Покійного, митрофорному протоієреєві П. Будному і отцю В. Чугаєві за облачення Покійного в останню дорогу і похоронні відправи в похоронному заведенні і в церкві св. Михаїла в Балтимор. Нашому давньому приятелеві о. В. Іващукові дякуємо за щире, тепле слово в пам'ять Покійного в часі тризни і за відправу Служби Божої в сороковий день після смерти. Хорові при Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, дякуємо за спів під час Служб Божих і похорону.

Щиро дякуємо всім нашим Друзям і Знайомим, що взяли участь в похороні, за прислані квіти, вислови співчуття. Дякуємо п. Анні Стельмах, що провела збірку в пам'ять Покійного на Українську Православну Семінарію в Бавнд Бруку, що дала суму 1,605.50 дол.

Дякуємо всім, що зложили пожертви.

Остап Стельмах	$10.00
Володимир Сушко	5.00
Оксана Калиновська	20.00
Ірина Кирилов	10.00
Марія і Надя Стрижак	2.00
Ліда Чумак	10.00
Агрипіна Чумак	5.00
Курінна Катерина	5.00
Марія Хархаліс	3.00
Д-р А. Лемішка	25.00
Емануїл Притула	5.00
П. Войтович	5.00
Ліда Марковська	5.00
Марія Котик	5.00
Анна Мельник	5.00
В. і Ст. Татчини	5.00
Ярослава Совган	1.00
Микола Чечулин	10.00
В. і Е. Снігура	5.00
Д-р Юрій Криволап	10.00
Н. і О. Зінкевичі	20.00
С. і С. Михайлишини	10.00
Валентина Огара	1.00
Б. і Б. Саламахи	20.00
Дарія Чорнодольська	5.00
Л. і Я. Шав'яки	5.00
Т. Хай	10.00
Павлюк Іван	5.00
Подоляк Лев	10.00
О. і Р. Ганас	5.00
Дора Хариш	5.00
Анна Стрижак	5.00
І. Гавриленковський	5.00
Волод. Білокінь	10.00
Фед. Кредит. Кооп. „Самопоміч"	25.00
Омелян Дерий	20.00
В. і О. Корж	10.00
Г. Пісецька	5.00
В. Романовський	20.00
Митрополит Мстислав	20.00
М і Б. Скорупські	15.00
О. М. Гелета	3.00
О. Б. Желехівський	3.00
Б. Паливода	10.00
Анатоль Гончарів	2.00
О. І. і Н. Данилевичі	5.00
В. Сердюк	5.00
Л. Фалько	5.00
Д-р Євгенія Савчук	20.00
Л. і Я. Паливода	10.00
Ю. Бобровський	5.00
Тимюк Анна	5.00
Поліщук Анна	5.00
Проценко Анна	5.00
Шевченко Дмитро	5.00
Шевченко-Мейсон А.	25.00
Д-р М. Ласійчук	10.00
Приятелі з Атлантік Пацифік Теа Компані	25.50
і Родина	1,075.00

Дружина ЮЛІЯ, ДІТИ, ВНУКИ, ПРАВНУКИ

Ділимося з Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що в середу рано, 14-го вересня 1977 року в с. Грушці, Західня Україна, на 79-му році життя, відійшов у Вічність

бл. п.

МИХАЙЛО ТИМЧУК ФЕДОРОВИЧ

ПОХОРОН на місцевому цвинтарі відбувся у п'ятницю, 16-го вересня 1977 року.

Горем прибиті:

дружина АННА
син МИКОЛА з дружиною ІВАННОЮ в Америці
син ІВАН з дружиною ПАРАСКЕВІЄЮ з дітьми
дочка МАРІЯ з чоловіком МИХАЙЛОМ ГРИГОРКОВІ
дочка ПАРАСКЕВІЯ з чоловіком РОМАНОМ СОБЧУКИ з дітьми
та ближча і дальша Родина в Україні

Матура в Українській Рідній Школі ім. Митрополита Андрея Шептицького в Ню Гейвені

Ню Гейвен (М.Я.). — В суботу 25 червня 1977 р. відбулася усна матура в цій школі, яку по 11-ти роках навчання і після письмових іспитів, які відбулися в днях 14, 15 і 16-го червня — склали наступні учні: Анна Боровик, Наталка Долішна, Михайло Долішний і Женя Сергіїв. Головою іспитової комісії був делеґат Шкільної Ради УККА д-р Василь Тершаковець, заступником проф. Іван Ґолембйовський (він теж був предсідником письмових іспитів), секретарем пані Ґеня Козак-Гарвій, екземінатором д-р Михайло Снігурович, директор школи. Після іспитів, у залі української православної церкви, відбулася гостина — „Вечір Ґрадуантів" для абсольвентів школи, Матуральної комісії, учительського складу, членів Управи Т-ва Українська Рідна Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького і запрошених гостей. Під час вечора промовляли д-р Тершаковець і д-р Снігурович, які у своїх промовах вказували на важливість національного виховання української молоді у своїх школах. Новим випускникам вручено — від Управи Школи — погруддя Т. Шевченка, або різьблений портрет І. Франка та грошові нагороди 25.00 долярові чеки від УНСоюзу (Боровик), 66-го Від. СУА (Сергіїв), 108-го Від. СУА (Долішна) і від УНДому в Ню Гейвені (Долішний).

Із приємністю відмічуємо, що зараз, наступного дня абсольвентки школи — Анна Боровик і Женя Сергіїв виїхали на Курси Українistики в Ґарвардській Літній Школі. В цих курсах брав також участь минулорічний випускник нашої школи Богдан Катречко. Одним із викладачів на цих курсах був проф. Григорій Грабович, колишній абсольвент Української Рідної Школи Митрополита Андрея Шептицького в Ню Гейвені.

КРАЄВА РАДА...

(*Закінчення зі стор. 1-ої*)

нього і при цьому його збільшувані труднощі, включно із постійним зменшуванням кількости учнів. Виходячи із заложення, що мова є головною передумовою збереження нашої спільноти й її ідентичности, д-р Дражньовський заповів, що тепер в наших рідних школах, хоча продовжуватиметься навчання всіх предметів українознавства, але навчання мови матиме першу увагу. Підручники, що їх плянується поліпшити та відповідно достосувати, доповнюватиметься, — як це практикується в американських школах — скриптами. Підготова і семінари для молодих учителів для рідних шкіл, наладнання співпраці з Централею Опікунів та Об'єднанням Педагогів, поширення зв'язків та співпраці на поза-американський терен, поширення фінансової бази та ряд інших актуальних справ були головними тезами доповіді д-ра Р. Дражньовського.

В дискусії над доповіддю д-ра Дражньовського заторкнено ще цілий ряд інших справ, безпосередньо, чи посередньо зв'язаних з рідним шкільництвом. Д-р Снігурович говорив про можливість скористати з державних фондів. Д-р Іван Скальчук звернув увагу на необхідність Шкільної Ради здобути відповідний вплив на наше парафіяльне шкільництво, католицьке і православне, бо хоча воно зобов'язане достосовувати свої навчальні програми до шкільних законів країни, то навчання українознавчих предметів таки можна відповідно координувати. Лихо ще в тому, що в наших парафіяльних школах з кожним роком більший відсоток становлять діти не-українського походження, в деяких школах чужі діти становлять вже 75 відсотків, що дуже утруднює навчання українських предметів. Отже, рівночасно з заходами для збільшення кількости учнів в наших суботніх рідних школах, треба докласти всіх зусиль, щоб і наші парафіяльні школи були справді наші. Д-р Скальчук звернув ще увагу на „мачушине" ставлення деяких парафій до рідних шкіл, яким відмовляється приміщень у збудованих за українські гроші парафіяльних школах і подібне. Проф. д-р Богдан Гнатюк у своїх заввагах звернув увагу на необхідність української гімназії, без якої незабаром матиме поважну проблему з браком студентів Український Гарвард, як їх мають вже сьогодні українознавчі дисципліни в багатьох інших американських університетах. За приклад проф. Гнатюк подав брак студентів на українознавчих курсах в Пеннсильвенійському університеті.

Інформаційне бюро у Вашінґтоні

Справу актуалізованого тепер Українського Інформаційного Бюра (назви ще остаточно не устійнено) зреферував його тимчасовий керівник, молодий професіоналіст-інженер Ю. Нестерчук. Він насамперед повідомив, що минулого тижня остаточно законтрактовано для такого Бюра приміщення в репрезентативній Крайовій Пресовій Будівлі, віддаленій тільки два квартали від Білого Дому та в безпосередньому сусідстві з іншими урядовими приміщеннями. Бюро ставить собі за мету дві головні справи: /1 Забезпечити обидві частини американського уряду, екзекутивну і законодавчу, відповідними правдивими інформаціями про Україну та українські змагання і 2/ Збирати і зосереджувати інформації про рішення та діяльність екзекутивної і законодавчої частини Уряду, що мають безпосереднє чи посереднє відношення до України. Бюро концентруватиме свою працю на чотири головні ділянки: згадані вже екзекутивну і законодавчу частини Уряду, на пресу та на загальне інформування української громади. В Конгресі праця проходитиме в свідомості, що є чотири головні категорії законодавців: такі, що мають в своїх округах виборців українського походження, приятелі української справи, невтральні і противники. Кожна з цих категорій законодавців вимагатиме відповідного підходу. Доконче треба буде дістати від наших громад інформації про їхні зв'язки із законодавцями з їхніх округ. Дальше важливою справою буде пізнавати впливових людей у штабах поодиноких законодавців, які могли б допомагати в заходах Бюра.

Бюро не обмежуватиме своєї діяльности до Уряду і преси. Крайові американські установи: юнійні, церковні, професійні та інші, що мають свої централі в столиці, можуть дуже допомогти в українських заходах, отже і їх треба мати на увазі.

Накресленням структури Українського Інформаційного Бюра, включно із пляном затруднення відповідних фахівців та добровільних співпрацівників, закінчив інж. Ю.Нестерчук свої інформації, після яких з черги відбулася дискусія.

Дискутантам кожночасно відповідали референти трьох згаданих головних справ, що були предметом нарад.

Наради Крайової Ради УККА були попереджені в передполудневих годинах пленарним засіданням Екзекутиви УККА, про перебіг і рішення якого „Свобода" поінформує в черговому своєму виданні.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

ОКРЕМИХ ЛИСТІВ В ТІЙ СПРАВІ НЕ БУДЕТЬСЯ ВІДПИСУВАТИ.

Вісті з Брентфорду

Пат Даффі, окружний управитель Онтарія, вручає чек в сумі 5,212 дол. Лідії Скрипух, керівникові української танцювальної групи „Україна"

Цього року минає вже майже вісімдесят років з того часу, коли українська людина вперше почала ставити свої еміґрантські кроки на онтарійських полях Гальдіманду. Спочатку при фабричних станках у Брентфорді, а потім фармерськими борознами Ватерфорду, Симка й Делгай проходило життя українських людей, яких доля загнала тут із українських земель. Людина першої еміґраційної хвилі найдовше тут зберегла дуже виразний характер.

У простірному чотирокутнику, що його визначують міста Лондон, Ґвелф, Ст. Кетрин і Брентфорд, живе значне число українського люду. Силою свого географічного положення та із-за своєї промисловости й комунікаційного значення — Бренфорд самотужки став некоронованою „столицею" цієї онтарійської області. У цьому місті живе й добре просперує невелика, але добре зорганізована українська громада. Одна при українській грекоправославній церкві св. Михаїла та друге українське середовище згуртоване при українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя.

Культурно-освітнє та громадське життя українського середовища Брентфорду знову зійшло у церковній залі. Сталося це з приводу потреби координувати громадські дії та з браку припливу нових сил, які були би ладні продовжувати громадську роботу.

Зі становища загальногромадського, треба назвати щасливим цей факт, що головою Церковного комітету при українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя став д-р Іван Скрипух. Він проголосив добру громадську засаду, що церковна заля є загально-громадською сценою, на якій мають проходити всі прояви громадської активности українського Брентфорду. Дуже рухливий і добре зорганізований Відділ ЛУКЖ під проводом Лідії Скрипух, з гуртом працьовитого українського жіноцтва проводить всю допоміжну роботу матеріяльного порядку для церкви й щедрими датками ділиться з НТШ, Домом І. Франка, КоДуСОМ у Франції, датками на Визвольний Фонд й пожертвами на українську пресу.

Голова Церковного Комітету — д-р Іван Скрипух є членом Відділу ЛВУ, СУМ і турбується теж справами рідної школи. Заокругленням брентфордського суспільно - громадського образу є наш добрий парох о. Степан Столярчук. У такій громадській формі український Брентфорд має пригожі обставини до праці й відрадний хід громадського й культурно-освітнього розвою.

Рокові покази українських національних здобутків, виставка предметів української культури на виставках „Українського села", які відбуваються кожного року у літніх місяцях у Брентфорді мають тут вже загальне признання та дають постійно значні суми грошей.

Добре зладжені статті й згадки у місцевій англомовній пресі про українські рокові празники й окремі святкові обходи й імпрези говорять постійно про українську присутність на цьому терені. Про цю важливу ділянку нашої пропаґанди не все було кому дбати в Брентфорді. Треба признати д-рові Скрипухові, як його окремий успіх, що він наладнав цю ділянку успішно й добре.

Попри суспільно - громадську, церковну та виховну працю брентфордського життя, Лідія Скрипух - голова ЛУКЖ почала курс молодечих танців. Брентфордська танцювальна група „Україна" має 45 дітей. Всі ці діти на окремих лекціях вивчають хореографічну штуку й приготовляють окремі точки, з якими виступлять на сценах „Міжнародної каравани" та на показ „Українського села", що його була приготовила українська громада в Брентфорді на липень ц. р. Танцювальна група „Україна" в Брентфорді отримала урядову допомогу в сумі 5.200 дол., яку вживають на спорядження однострoїв для танцюристів й іншого приладдя для хлопців і дівчат танцювальної групи.

У неділю, 17-го квітня ц. р. українська громада, згуртована при церкві св. Івана Хрестителя в Брентфорді урядила окреме великоднє свячене. В часі цієї симпатичної імпрези окреме жюрі у складі голови централі ЛУКЖ пані Чайко, секретарки — пані Хомин й члена Централі — пані Дачинської в асисті мгра Поронюка, всіх з Торонта, вибрали кралю „Українського села" на 1977 р., що нею стала Христина Гриньків, першою князівною обрано Евгенку Піх, а другою князівною стала Стефа Лагошняк.

Голова „Українського села" д-р Іван Скрипух вже тепер підготовляє окремі точки виступів в часі „Українського села", яке є постійно многолюдною пропаґандивною імпрезою української справи серед чужого світа. Треба припускати, що цьогорічні покази в часі цієї імпрези будуть ще кращі й принесуть не лиш матеріяльний дохід, але й покажуть українське середовище у доброму світлі та вкажуть на боротьбу нашого народу за свою волю й незалежність.

В. Бородач

У Вашінґтоні вшановано пам'ять О. Олеся і О. Ольжича

Вашінґтон (Д. К.). — Жіноча Секція при Об'єднанні Українців Вашінґтону влаштувала 18-го вересня в домі Товариства св. Софії літературний вечір, присвячений пам'яті двох визначних українських поетів, Олександра Кандиби-Олеся і його сина Олега Кандиби-Ольжича.

Програма вечора мала форму монтажу, в якому доповідь д-ра Юрія Старосольського черґувалась з декламаціями творів обох поетів. До молнтажу були включені спомини пані Оксани Вікул-Вороніни про її зустріч з Олесем у Празі до і під час війни.

Д-р Ю. Старосольський подав біографічні дані про обох поетів і загальну характеристику їх творчости. Він вказав на відмінні середовища і обставини, в яких зростали батько і син і в яких формувались їх світогляди. Спільним жанром у батька і сина була особиста і патріотична лірика, говорив доповідач, але вони помітно відрізнялись своїм відношенням до подій, темпераментом, стилем і тоном. Можна б сказати, що Олесь був чистим ліриком тоді, як Ольжич був героїчним ліриком чи навіть епіком.

Перша частина доповіді про Олеся була ілюстрована такими поезіями: „Спи, мій маленький", „Пролісок", „Ти не прийшла", „Яка краса відродження країни" і „Лебідь". Їх деклямувала пані Інна Колос. Особливо глибоке враження справила на присутніх поема „Лебідь".

Характеризуючи творчість О. Ольжича, д-р Ю. Старосольський навів ряд поезій, які віддзеркалюють археологічні зацікавлення поета і його участь в українському революційному русі в тридцяті роки і під час війни. Доповідач поінформував, що поезії Ольжича вийшли досі трьома збірками: „Рінь", „Вежі" і „Підзамче". Деклямувати ковані ямби Ольжича нелегко, але панна Н. Кравець добре справилась з ними.

Закриваючи літературний вечір, пані Юлія Ломацька від імені Жіночої Секції подякувала виконавцям програми і учасникам вечора, яких було майже 80.

Варто згадати, що О. Олесь помер у Празі в липні в 1944 році, через місяць після того, як у нацистському таборі Саксенгаузен загинув його син, проживши всього 37 років. На другий рік сповниться 100 років з дня народження Олеся, і можна надіятись, що українська громадськість у вільному світі відповідно відзначить цю річницю.

ОЛЬГА МАТУСЕВИЧ...

(*Закінчення зі стор. 1-ої*)

нала цих людей. Але працівники КҐБ не можуть зрозуміти почувань довгої приязні і тому поширюють чутки про якісь неморальні, нелюдські зв'язки між ними. Я, дружина Миколи Матусевича, з обуренням заявляю, що цей брудний наклеп потрібний КҐБ для того, щоб фальсифікувати слідство. КҐБ не перший раз робить з політичних — кримінальних злочинців, щоб голосно заявляти, що в СРСР немає політичних в'язнів.

Я вимагаю швидко закінчити наклепи на чесних людей! Я вимагаю закінчити цькування їх рідних і знайомих, на яких гураганом посипалися обшуки (15 обшуків у рідних і знайомих) та допити. Я вимагаю швидкого звільнення цих чесних і благородних людей — Матусевича і Мариновича.

Я оповіщаю про свій вступ до Гельсінкської Групи з метою внести і свій вклад у боротьбу за справедливість.

Ольга Матусевич, філолог
1953 року народження
14 травня 1977

ТАРЗАН, Ч. 7825. Небезпека...

Мовчанка, з якою великі і малі звірята, підкрадаються до своєї здобичі — подивугідна...

Кожного іншого разу, Ґімля, я дозволив би тобі на спокійне полювання...

Але, тому, що пожертя людини не пособляє рівновазі природи...